

Planbureau voor de Leefomgeving

Werken als een overheid

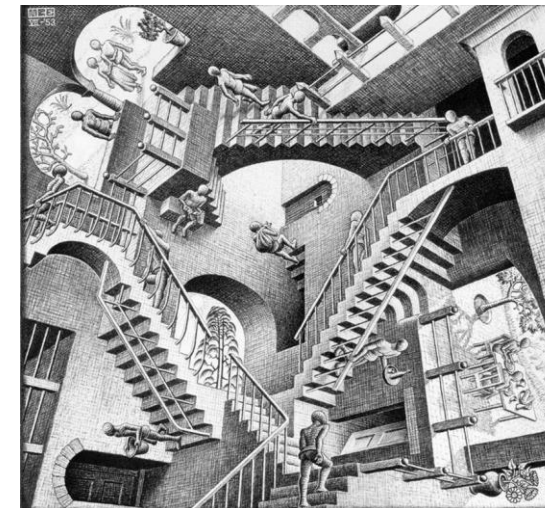
Lerende evaluatie IBP Vitaal Platteland

Hiddo Huitzing, 1 oktober 2019 | IBP VP werkplaats Zuidwestelijke Delta

PBL agenda leefomgeving

In een veranderend speelveld
complexe, meervoudige opgaven..

1. Klimaat & energie

2. Voedsel, landbouw & natuur

3. Vergroening & circulaire economie

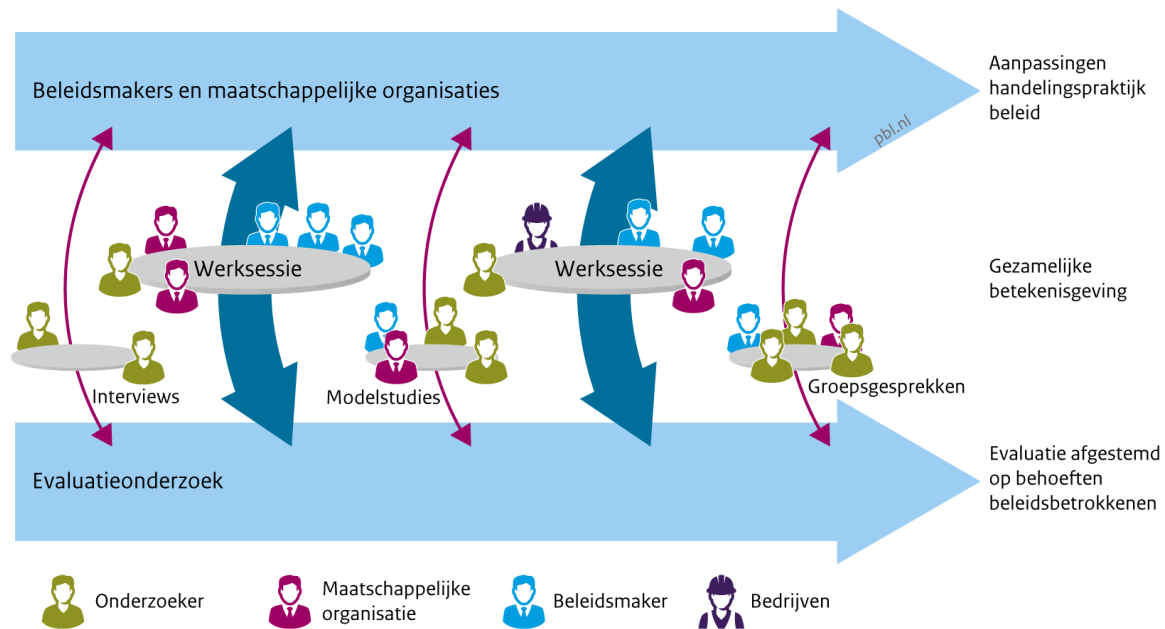
4. Sterke (stedelijke) regio's

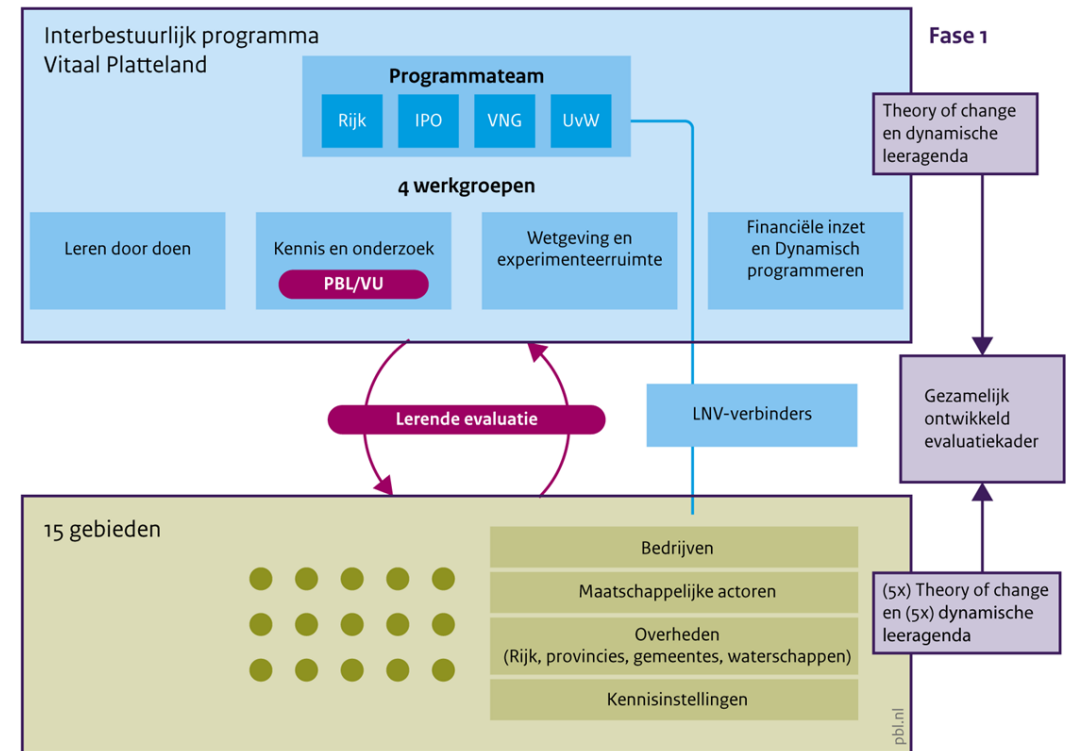
Lerende evaluatie

Lerend evalueren in de praktijk

Bron: PBL

Onderzoeksmethode Fase 1 lerende evaluatie Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland

Bron: PBL

Concept

Ambitie IBP Vitaal Platteland

- 1) Structurele veranderingen in de gebieden
- 2) Interbestuurlijke samenwerking

Opgaven vitaal platteland

- > *Energietransitie* Naar een duurzame landbouw en circulaire economie
- > *Klimaatadaptatie/-mitigatie*
- > *Demografische ontwikkelingen* *Leefbaarheid*
- > *Natuurontwikkeling (inc stikstof & recreatie)* *Regionale economie*

Wat zien we – door de oogharen

- › Rijk vs regio, regio vs Rijk
- › IBP VP soms katalysator van (meer) coördinatie in de regio en soms alleen bron van €'s.
- › Verbinders: een uitkomst, eindelijk contact met het Rijk!
- › De IBP VP aanpak ('methode Olga') genereert energie en een basis voor gedeeld eigenaarschap
- › Waar zit de wet- en regelgeving in de weg?

Nu een gesprek hierover met de werkplaats

Reflectie

- > Kies een stelling
- > Per tafel, een rapporteur
- > Zelf: Schrijf je persoonlijke reactie op een geeltje (5 min)
- > Samen: Bediscussieer de reacties in de groep (5 min)
- > Plenaire terugkoppeling

- > Stelling 1

Het IBP VP brengt een nieuwe dynamiek tussen Rijk en regio

- > Stelling 2

Gelijkwaardig samenwerken: welke rol voor gemeente en waterschap?

- > Stelling 3

Anno 2019 is er (bijna) geen belemmerende wet- en regelgeving

- > Stelling 4

De samenleving doet het zelf, terwijl overheden naar elkaar kijken

Stelling 1

- › Het IBP Vitaal Platteland brengt een nieuwe dynamiek tussen Rijk en regio
 - *We lopen dus tegen barrières op, dat hebben we al meerdere keren aangegeven bij het Rijk en niets... En nu [met IBP VP] zijn we voor het eerst een stapje verder*.*
 - *In het IBP VP zoeken we naar het gemeenschappelijke verhaal, waarbij de verantwoordelijkheid daar gelegd wordt waar de partij erover gaat of het talent aanwezig is*.*

*) Geen quotes, maar geparafraseerde uitspraken

Stelling 2

- Het IBP Vitaal Platteland staat voor gelijkwaardig samenwerken (maar het Rijk beslist over het geld, de provincie over de gebiedsindeling, welke rol nemen gemeente en waterschap?)
 - *Waar we nu als Rijk mee op moeten passen is met allerlei projecten en programma's te komen voor deelaspecten. Waarmee we de verkeerde prikkels kunnen afgeven, omdat de medeoverheden en anderen denken – ik wil daar aan deelnemen, dan krijg ik extra geld of aandacht*.*
 - *De regio is aan zet. Het Rijk is verkokerd, dat heeft zo zijn voordelen. De regio moet nu handelen vanuit inhoud en belangen, niet alleen vanuit belangen. Binnen de randvoorwaarden die het Rijk wel moet stellen.**

*) Geen quotes, maar geparafraseerde uitspraken

Stelling 3

- › Anno 2019 is er (bijna) geen belemmerende wet- en regelgeving voor een vitaal platteland (want er wordt nauwelijks gebruik gemaakt van de experimenteerruimte)
 - *De ambitie is ook om op een aantal wetgevende knelpunten een doorbraak te bereiken. Ideeën genoeg, alleen moet men het wel een keer concreet maken*.*
 - *Soms moet je anders naar een opgave kijken. Dan hoor ik: dat kan niet vanwege de regels. Dan moet je dus kritisch naar de regels kijken. Dat doen we nu vaak niet, omdat het een andere overheid is of omdat verandering alleen mogelijk is via een langdurig proces*.*

*) Geen quotes, maar geparafraseerde uitspraken

Stelling 4

- › Werken als een overheid is niet altijd nodig, voor sommige opgaven pakt de samenleving de handschoen al op.
 - *Het is niet boeiend dat overheden naar mekaar kijken hoe de samenwerking verloopt. Terwijl ze dat doen starten wij de transitie met voedsel als katalysator voor regionale ontwikkeling*.*
 - *Bedrijven en overheden hebben een ander ritme. Een ondernemer kan niet wachten tot overheden eruit zijn wie er over gaat*.*

*) Geen quotes, maar geparafraseerde uitspraken

Reflectie

- › Kies een stelling
- › Per tafel, een rapporteur
- › Zelf: Schrijf je persoonlijke reactie op een geeltje (5 min)
- › Samen: Bediscussieer de reacties in de groep (5 min)
- › Plenaire terugkoppeling

- › Stelling 1

Het IBP VP brengt een nieuwe dynamiek tussen Rijk en regio

- › Stelling 2

Gelijkwaardig samenwerken: welke rol voor gemeente en waterschap?

- › Stelling 3

Anno 2019 is er (bijna) geen belemmerende wet- en regelgeving

- › Stelling 4

De samenleving doet het zelf, terwijl overheden naar elkaar kijken